

Man synes at gaa ud fra, at det skulde være den letteste Sag at forhindre en Landgang; men hele Historien vidner jo om, at det næsten aldrig lykkes. Vi have jo Erfaringer om, at det lykkedes ikke, naar vi vilde gaa iland i Staane, dengang vi førte Krig med Sverig, eller da den svenske Hær vilde lande hos os 1700, eller da Englænderne gif iland hos os i 1807, og vi have jo under mindre Forhold et Exempel fra den nyeste Tid, som er noget sørgeligt for os. Det er derfor en urigtig Anskuelse, naar man gaar ud fra, at man fremfor Alt skal forhindre, at Fjenden kommer iland. Sa, kan man det, saa er det saameget desto bedre; men da man mulig ikke kan det, saa skal man forberede sig paa den Mulighed, at det ikke lykkes tidt at forhindre Landgangen, og overveie, hvor man da skal overtage Kampen. Nu sagde det ærede Medlem, der talte før mig, at det kommer ved en saadan Leilighed an paa at kæmpe til det Yderste og at lægge hele Forsvarets Styrke i den første Linie for at fæste Fjenden tilbage; men det er omtrent umuligt, fordi det som oftest vil være umuligt i rette Tid at samle hele Forsvarstyrken paa det angrebne Punkt. I Reglen maa man møde med en ringe Styrke, og faar man da ikke Forstærkning i rette Tid, koncentrerer man denne i en Stilling, hvori man er istand til at gjøre virkelig Modstand. Men, sagde det ærede Medlem, hvis man befæstede Kjøbenhavn, saa var det givet, at den kommanderende General, der skulde optage Kampen ved et saadant Landgangspunkt, vilde være begrændset i sine Bevægelser, idet han vilde være nødt til at tage Hensyn til, at Forsvaret ikke maatte føres saa vidt, at Forsvarstyrken som saadan blev kompromitteret. Dette er ikke rigtigt, ialtsald kan jeg ikke indrømme, at det befæstede Kjøbenhavn skulde have Betydning overfor dette Spørgsmaal; thi det er min Overbevisning, at enhver Hær, der opererer paa Sjælland, vil, hvad enten Kjøbenhavn er befæstet eller ikke, have den Hovedopgave at dække Kjøbenhavn. Derom ere vel Alle enige, og jeg kan derfor ikke indse, at der er nogen Anledning til at tro, at man skulde være mindre tilbøjelig til at risikere, fordi Kjøbenhavn var befæstet, end naar det ikke er det. Dvertimod vil jeg sige, at naar jeg ved, at jeg kan gaa tilbage til en By, der er befæstet, som kan yde mig No og Svile og give mig Midler til at faae erstattet, hvad jeg har tabt under Kampen, giver Bevidstheden derom mig større Kraft, jeg kan da gienvinde, hvad der er forsvundet; men skal jeg kæmpe Fortvivlelsens Kamp uden have noget Golde- eller Støttepunkt, saa kan jeg ikke føre Kampen meget energisk ved Landgangspunktet, fordi jeg maa spare mine Kræfter for at dække et Punkt, der i sig selv ikke yder noget Støtte. Jeg skal forøvrigt ikke gaa særlig ind paa Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Befæstning; det har jeg aldrig gjort tidligere, og jeg vil heller ikke gjøre

det nu; men naar jeg har nævnt Kjøbenhavns Befæstning, saa er det, fordi det staaer for mig som et Princip, og det er min fulde Overbevisning, at den Dag vil komme, da dette Princip vil feire. De Herrer kunne sige Nei og atter Nei dertil, men Tiden dertil kommer nok. Den kommer imidlertid ikke, før Sagen er moden, og jeg indrømmer, at for Dieblisset er dette ikke Tilfældet. Jeg vil derfor finde enhver Diskussion om en eventuel Befæstningslinie udenom Kjøbenhavn og enhver Diskussion om dens Befæstning og Beføstning fuldstændig øresløs. Det Æneste, der for mig har Betydning, er Kjøbenhavns Befæstning som Princip. Naar vi først ere ude over det, naar vi først have erkjendt, at Kjøbenhavns Befæstning er nødvendig, er det min fulde Overbevisning, at saa komme vi snart ud over Maaden; thi dette er da det rent tekniske Spørgsmaal, der foreligger, som vi ikke paa nogen Maade kunne forhandle her. Men Kjøbenhavns Befæstning imod Landsiden er en Nødvendighed. Det siger ogsaa Oberst Tscherning. At høre dette vil maaste forbause det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), men da i 1858 Kjøbenhavns Søbefæstning blev forhandlet, da var det som bekendt Oberst Tscherning, der reiste den største Anse derimod, ikkebestomindre udtalte han heri Thinget nogle Ord, som jeg skal tillade mig at oplæse efter Rigsraadstidenden: „Naar vi altsaa tage denne Sag“ — Talen er om Kjøbenhavns Befæstning mod Søfiden — „under moden Overveielse og undersøge, hvor vi bedst kunne bevare vor Flaade og vore Arsenaler, saa gaar det ikke an, at blive staaende ved denne Søbefæstning alene, medens man ser bort fra Landbefæstningen, og jeg tør paastaa, at ingen af de militære Medlemmer i denne Forsamling vil lægge Haanden paa Hjertet og sige: Naar vi have Søbefæstningen er det tilstrækkeligt, Landbefæstningen anse vi for overflødig; jeg er overbevist om, at enhver af dem vil sige med mig“ — jeg udhæver det selv, det vilde de Herrer kunne forstaa — „at ligeoverfor den militære Plads Kjøbenhavn er Søbefæstningen ikke tilstrækkelig, naar Landbefæstningen ikke følger med.“ Det var Oberst Tschernings Ord. Principet om Søbefæstningen ere vi komme ud over; thi Kjøbenhavn er nu befæstet imod Søfiden; at Befæstningen er mangelfuld, kan der raades Bod paa, og derpaa har den høitærede Minister tilfattet at raade Bod ved det Forslag, han har forelagt for Thinget; Landbefæstningen vil af sig selv følge efter. Kun tror jeg, at man skal vogte sig for Altherhed i denne Sag (Berg: Hør!), og jeg skal nøies med at forsvare Principet. Sa, det ærede Medlem siger „Hør“, og han betragter mig vist som overmaade ilter i denne Sag; men man kan have en Maade at udtale sig paa, der kan have Karakteren af Altherhed, uden at man derfor behøver at være ilter, og jeg kan forsikre det